

3. LEONARDO DA VINCI – ERHVERVSMÆSSIG GRUNDUDDANNELSE OG VIDERE- OG EFTERUDDANNELSE

Politisk baggrund

De politiske rammer for Leonardo da Vinci-programmet er Københavnprocessen, der blev fulgt op af Brügge-kommunikéet (2010)⁵³. Processen fokuserer primært på at forbedre erhvervsuddannelsessystemernes tiltrækningskraft, kvalitet og resultater, gøre dem mere gennemskuelige, forbedre informations- og rådgivningssystemer, anerkendelse af kompetencer og kvalifikationer og styrke den europæiske dimension. De udfordringer, vi står over for i de kommende år, er blevet beskrevet i meddelelsen om erhvervsuddannelse, om Kommissionen vedtog i juni 2010⁵⁴.

Specifikke initiativer til fremme af videreudvikling, afprøvning og gennemførelse af de fælles europæiske erhvervsuddannelsesredskaber vil fortsat være i fokus i programaktiviteten. Der vil bl.a. være tale om udvikling og afprøvning af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET-systemet), iværksættelse af den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) og fremme, udvikling og anvendelse af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelse. Disse aktiviteter vil være afgørende for arbejdet med at styrke gensidig læring, samarbejde, tillid, fremme mobilitet og udveksling af erfaring og knowhow. På grundlag af Rådets konklusioner om ungdomsmobilitet (november 2008)⁵⁵, grønbogen om flere unge i læringsmobilitet fra juni 2009⁵⁶ og Unge på vej-initiativet⁵⁷ vil der især blive sat fokus på skabelse af mobilitetsmuligheder for unge, som f.eks. lærlinge, praktikanter eller studerende på erhvervsuddannelser.

Der vil især blive lagt vægt på at fremme inddragelsen af **brancheorganisationer**⁵⁸, **arbejdsmarkedsorganisationer** og **virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er)** i alle Leonardo da Vinci-aktioner. **Regionale samarbejdsstrategier** om stimulering af unge erhvervsstuderendes mobilitet bidrager til disse mål.

Specifikke og operationelle mål for Leonardo da Vinci-programmet

Leonardo da Vinci-programmets specifikke målsætninger er i henhold til programafgørelsens artikel 25, stk. 1:

⁵³ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

⁵⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Et nyt afsæt for europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse til støtte for Europa 2020-strategien. KOM(2010) 296: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0296:FIN:DA:PDF>.

⁵⁵ Se fodnote 8.

⁵⁶ Se fodnote 9.

⁵⁷ Se fodnote 3.

⁵⁸ Sektorer ifølge koderne og deskriptorerne i Eurostats statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber (NACE - Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne):

[http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Statistical_classification_of_economic_activities_in_the_European_Community_\(NACE\)](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Statistical_classification_of_economic_activities_in_the_European_Community_(NACE)).

- a) at støtte deltagere i uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter i at erhverve og anvende viden, færdigheder og kvalifikationer med henblik på fremme af personlig udvikling, beskæftigelsesegnethed og deltagelse i det europæiske arbejdsmarked
- b) at støtte kvalitetsforbedringer og fornyelse af erhvervsuddannelsessystemer, -institutioner og -praksis
- c) at gøre erhvervsuddannelse og mobilitet for arbejdsgivere og enkeltpersoner mere tiltrækkende samt at fremme praktikanter mobilitet.

Leonardo da Vinci-programmets operationelle målsætninger er i henhold til programafgørelsens artikel 25, stk. 2:

- a) at forbedre kvaliteten og øge omfanget af mobilitet i hele Europa for personer, som er involveret i erhvervsuddannelse (grunduddannelse og efter- og videreuddannelse), med henblik på at øge antallet af virksomhedsophold til mindst 80 000 pr. år inden udløbet af programmet for livslang læring
- b) at forbedre kvaliteten og øge omfanget af samarbejdet mellem institutioner eller organisationer, der tilbyder læringsmuligheder, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante organer i hele Europa
- c) at fremme udviklingen af innovativ praksis på erhvervsuddannelsesområdet, bortset fra videregående uddannelse, og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre
- d) at forbedre gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også når disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse
- e) at tilskynde til tilegnelse af moderne fremmedsprog
- f) at støtte udvikling af nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring, der er baseret på ikt.

Prioriterede mål for Leonardo da Vinci-aktioner⁵⁹

3.1 Mobilitet og partnerskaber

Hvad angår mobilitet for enkeltpersoner med henblik på erhvervsuddannelse og for fagfolk på erhvervsuddannelsesområdet lægges der stor vægt på kvaliteten i den måde, mobiliteten forvaltes på, herunder den pædagogiske, sproglige og kulturelle forberedelse og udlandsopholdets tilrettelæggelse i henhold til principperne i det europæiske kvalitetscharter for mobilitet. Udarbejdelse og gennemførelse af ECVET-elementer (beskrivelse af læringsresultater, vurdering og anerkendelse af læringsresultater) er målsætninger sammen med vejledning og bæredygtighed for at opnå det størst mulige udbytte af mobilitetserfaringen. De forberedende aktioner inden for mobilitet for lærlinge har ført til den konklusion, at der skal sættes særlig fokus på denne målgruppe som led i Leonardo da Vinci-programmet. I disse projekter spiller kompetente formidlingsorganer⁶⁰ en vigtig rolle i arbejdet med at opnå kvalitet og inddrage små og mellemstore virksomheder.

⁵⁹ Det skal bemærkes, at de nationale myndigheder inden for rammerne af mobilitetsaktioner og projekter vedrørende "overførsel af innovation" under Leonardo da Vinci-programmet kan udvide antallet af nationale prioriteter med hensyn til emneområder, deltagerlande mv. Disse prioriteringer skal være i overensstemmelse med de europæiske prioriteringer i dette dokument og skal godkendes af Kommissionen. De bekendtgøres enten gennem særlige nationale indkaldelser eller på de nationale kontorers hjemmesider.

⁶⁰ De kompetente formidlingsorganer er alle offentlige eller halvoftentlige organisationer og interessegrupper, der tager sigte på at støtte erhvervslivet eller uddannelsessektoren i deres uddannelsesaktiviteter. Eksempler

Denne aktion omfatter mobilitet i uddannelsesøjemed og tager sigte på følgende målgrupper:

- (1) praktikanter, der gennemgår en erhvervmæssig grunduddannelse
 - A. lærlinge og praktikanter under erhvervmæssig grunduddannelse, hvor der veksles mellem skole- og praktikophold i virksomheder⁶¹
 - B. praktikanter, der gennemgår en erhvervmæssig grunduddannelse i skoleregi
- (2) personer på arbejdsmarkedet, der følger efter- og videreuddannelse (3) mobilitet for fagfolk på erhvervsuddannelsesområdet.

Da Comenius-partnerskaber dækker samarbejdet mellem skoler, skal partnerskabsprojekter i Leonardo da Vinci fokusere på samarbejdet mellem erhvervsuddannelse og arbejdslivet og inddrage partnere fra begge sider.

3.2 Multilaterale projekter – Overførsel af innovation

Der findes to former for multilaterale projekter under denne aktion i Leonardo da Vinci-programmet, nemlig:

- multilaterale projekter for overførsel af innovation (decentral ledelse)
- multilaterale projekter for udvikling af innovation (central ledelse).

Forskellene mellem disse to projekttyper er nærmere beskrevet i vejledningen til programmet for livslang læring⁶².

Højnelse af kompetenceniveauet hos udsatte grupper⁶³ og sikring af lige muligheder betragtes som tværgående prioriterede emner for alle multilaterale Leonardoprojekter og alle prioriteter.

Brug af **ikt og e-learningmetoder, erhvervsrettet sprogundervisning (VOLL) og integreret læring af indhold og sprog (CLIL)** er målsætninger, der gælder for samtlige multilaterale Leonardoprojekter.

3.2.1 *Fremme af samarbejdet mellem erhvervsuddannelserne og arbejdslivet*

Projekterne på dette område bør styrke de tætte forbindelser til arbejdslivet med henblik på at gøre erhvervsuddannelserne mere lydhøre over for arbejdsmarkedets behov og mere støttende over for en inklusiv vækst. Projekterne bør sigte mod at identificere og foregribe sektorbestemte behov for færdigheder og kompetencer og indarbejde dem i erhvervsuddannelsernes læseplaner. Dette omfatter også bedre integration af læring og arbejdsliv. Dette prioriterede mål bør støtte gennemførelsen af dagsordenen for nye kvalifikationer og job⁶⁴ ved at tage højde for udfordringer som miljømæssige og demografiske ændringer og de relaterede stigende beskæftigelsesbehov på disse områder, såsom de såkaldte

herpå er håndværksråd, handelskamre, erhvervsorganisationer/sammenslutninger, fagforeninger, arbejdsformidlinger.

⁶¹ Lærlingeuddannelse som defineret af landet i forbindelse med programmet. Kan også omfatte voksenlærlingeordninger. Se det relevante lands websted.

⁶² Se fodnote 19.

⁶³ Ved udsatte grupper forstås grupper med særlige vanskeligheder på arbejdsmarkedet, f.eks. folk, der ikke har afsluttet deres skolegang, lavtuddannede, handicappede, indvandrere og personer med indvandrerbaggrund samt etniske mindretal, herunder romaer.

⁶⁴ Se fodnote 4.

"grønne job" eller "hvide job" (sundhedspleje og social pleje). Ansøgningerne bør dække ét af følgende aktivitetsområder:

- bedre inddragelse af forskellige aktører i arbejdet med at gøre erhvervsuddannelserne og kvalifikationssystemerne mere lydhøre over for arbejdsmarkedets behov samtidig med at der tages hensyn til systemiske ændringer, herunder overgangen til systemer baseret på læringsresultater og kompetencetilegnelse
- afprøvning og ibrugtagning af fælles metoder og systemer til foregribelse af nye færdighedsbehov, som omfatter både aspekter af fastlæggelsen af færdighedsbehov og den passende integration i erhvervsuddannelserne, f.eks. på sektorniveau, og med deltagelse af virksomheder/sekterorganisationer/arbejdsmarkedsparter i erhvervsuddannelser
- integration af arbejdslivet i den institutionsbaserede erhvervsuddannelse ved at tilskynde til flere arbejdsrelaterede aktiviteter i erhvervsuddannelser, herunder innovative modeller til praktik, følordninger, arbejdsbaseret læring og lærlinguddannelser
- afprøve innovative metoder og systemer vedrørende spørgsmålet om elever, der forlader skolen tidligt, inden for erhvervsuddannelser og gennemførelse af disse i praksis.

3.2.2 Støtte til grund- og videreuddannelse for lærere, undervisere, tutorer og ledere på erhvervsuddannelsesinstitutioner

Denne prioritet tager højde for behovet for at udvikle lærernes, undervisernes, turoernes og ledernes samt vejledernes færdigheder og kompetencer for at kunne håndtere de fremtidige udfordringer. På dette område bør projekter fremme overførslen af innovation vedrørende følgende emner:

- opgaver, som fagfolk på erhvervsuddannelsesområdet varetager, som følge af systemiske ændringer, herunder overgangen til systemer baseret på læringsresultater og kompetencetilegnelse samt det øgede fokus på validering af tidligere ikke-formel og uformel læring
- styrkelsen af forbindelsen mellem fagfolk erhvervsuddannelsesområdet og arbejdslivet (virksomheder, beskæftigelsessektorer mv.), udvikle deres evne til at yde job- og karrierevejledning til personer⁶⁵
- deres pædagogiske evner og inddragelse af dem i udarbejdelsen af læseplaner
- tilegnelse af kompetencer, hvormed fagfolk på erhvervsuddannelsesområdet vil kunne undervise i tværgående kompetencer, som er beskrevet i f.eks. henstillingen fra 2006 om nøglekompetencer for livslang læring.

3.2.3 Fremme af tilegnelsen af nøglekompetencer på erhvervsuddannelsesområdet

Tilegnelse af nøglekompetencer⁶⁶ er særligt vigtigt på erhvervsuddannelsesområdet, idet nogle elever og praktikanter starter på uddannelsen uden de grundlæggende færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at følge og gennemføre uddannelsen. På den anden side er nøglekompetencer vigtige for at fremme individuelle uddannelsesforløb ud over erhvervsuddannelse, forbedre gennemtrængeligheden i uddannelsessystemet samt lette overgangsfaser (fra erhvervsuddannelser til arbejdsmarkedet eller reintegration på arbejdsmarkedet efter arbejdsløshed). Nogle nøglekompetencer bidrager til at gøre erhvervsuddannelserne attraktive.

Projekter bør omhandle ét af følgende områder:

⁶⁵ Euroguidance-netværket - <http://www.euroguidance.net> er meget nyttigt i denne henseende.

⁶⁶ Se fodnote 14

- udvikling af metoder til tilegnelse af nøglekompetencer i den erhvervmæssige grunduddannelse, navnlig digitale og teknologiske kompetencer, iværksætterånd, fremmedsprog (erhvervsrettet sprogundervisning og integreret læring af indhold og sprog) og kompetencen til at leve og arbejde i stadig mere forskellige samfund og aktivt medborgerskab
- udvikling af praksis for tilegnelse af nøglekompetencer i den erhvervmæssige videreuddannelse
- udvikling af metoder, der støtter indlæringen af fremmedsprog i erhvervsuddannelserne, som er tilpasset elevernes og praktikanternes behov og muligheder.

3.2.4 Udvikling og overførsel af mobilitetsstrategier på erhvervsuddannelsesområdet

Vigtigheden og de positive virkninger af læringsmobilitet er ved flere lejligheder blevet fremhævet, og det er blevet en vigtig strategisk prioritet i strategirammen ET 2020⁶⁷. På erhvervsuddannelsesområdet er mobiliteten relativt lav, hvorfor området skal have særlig støtte fra de relevante aktører på alle planer. Mobilitet på erhvervsuddannelsesområdet omfatter primært praktikophold i virksomheder, dvs. det omfatter mest praktisk erfaring og er tæt knyttet til erhvervssektoren. I forbindelse med praktikantuddannelser udsender virksomhederne også praktikanterne. For at sikre praktikantophold af høj kvalitet, støtte søgningen efter partnere og tilskynde SMV'erne til at deltage skal der etableres bæredygtige samarbejdssystemer mellem de kompetente organisationer. Der er i de senere år udviklet mange værktøjer, koncepter og metoder, som kan tilpasses og overføres til andre miljøer.

For at gøre mobilitet på erhvervsuddannelsesområdet til reglen i stedet for undtagelsen er det vigtigt at integrere mobilitet og internationale færdigheder i de eksisterende læseplaner. Arbejdsmarkedet har brug for disse færdigheder, og de gør erhvervsuddannelserne mere attraktive.

Ansøgninger, som inddrager regionerne, der i mange lande spiller en vigtig rolle med hensyn til at styrke mobiliteten, vil især blive foretrukket sammen med strategier på sektorniveau, i brancher eller på erhvervsuddannelsesområder.

⁶⁷ Se fodnote 6.

På dette område bør multilaterale projekter derfor have et af følgende mål:

- at vedtage og overføre strukturer og værktøjer til støtte af mobilitet på erhvervsuddannelsesområdet, navnlig SMV'ernes deltagelse og praktikpladser i virksomheder
- at anvende strategier for almindelig brug/integration af mobilitet i erhvervsuddannelsernes læseplaner, i specifikke sektorer, brancher, erhvervsuddannelsesområder eller regioner
- at overføre modeller for gensidig udveksling af praktikanter, navnlig lærlinge i virksomheder.

3.2.5 ECVET for gennemskuelighed og anerkendelse af læringsresultater og kvalifikationer

På dette område bør projekter forberede, tilrettelægge og sikre **overførsel af metoder**, retningslinjer og de dermed tilhørende værktøjer med henblik på at gennemføre og bruge ECVET-principperne på mobilitet og/eller livslang læring. Dette omfatter instrumenter, procedurer og metoder, der er udarbejdet med henblik på:

- inddeling af kvalifikationer i læringsenheder
- udvikling og overførsel af læringsenheder for internationale arbejdsfærdigheder, hvor der især fokuseres på overførsel og integration af disse enheder i anerkendte kvalifikationer inden for grund- og videreuddannelse samt kvalifikationer for fagfolk på erhvervsuddannelsesområdet
- tildeling af ECVET-point til enheder og kvalifikationer
- de tilknyttede procedurer til vurdering, overførsel, validering og akkumulering af læringsresultater, der er erhvervet i formelle, uformelle og ikke-formelle sammenhænge
- udvikling af operationelle partnerskaber, herunder modeller for hensigtsserklæringer, uddannelsesaftaler, personlige oversigter.

Ansøgninger skal omfatte **alle** nedenstående punkter:

- de praktiske overførselsprocesser, der skal fremme erhvervsuddannelsesaktørernes forståelse og anvendelse af ECVET
- praktiske løsninger, som skal fremme udviklingen af innovative metoder på erhvervsuddannelsesområdet under anvendelse af ECVET og overførslen deraf, herunder mobilitet og validering af ikke-formel og uformel læring
- udarbejdelse og udbredelse af de strategier og metoder, der bruges af de politiske beslutningstagere, lærere og dem, der er ansvarlige for kvalifikationer, og som kan kopieres på europæisk plan og overføres
- tilvejebringelse af informations- og støtteressourcer og sikring af, at der tages hensyn til organisatoriske, tekniske og kvalitetsmæssige spørgsmål i forbindelse med ECVET med henblik på at dele indhold og gøre det let at få adgang til det på europæisk niveau.

3.2.6 Forbedring af kvalitetssikringssystemer på erhvervsuddannelsesområdet

På dette område bør projekter bidrage til udnyttelsen af tidligere projekter for udvikling af innovation, andre projekter, der har modtaget Leonardo da Vinci-støtte, eller innovative metoder for kvalitetssikring på erhvervsuddannelsesområdet for at udarbejde, tilrettelægge og sikre overførslen af retningslinjer, værktøjer og produkter, der sigter mod gennemførelse og brug af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring. Dette omfatter instrumenter, procedurer og metoder, der er udarbejdet med henblik på:

- udvikling af en national metode til forbedring af kvaliteten af erhvervsuddannelsessystemer og udvikling af brugen af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring

- brug af selvevaluering og peer review i kvalitetssikringsprocessen
- udvikling af brugen af indikatorerne i bilag 2 i henstillingen om en europæisk referenceramme for kvalitetssikring⁶⁸.

Ansøgninger skal omfatte **ét** af nedenstående punkter:

- overførsel, brug og udbredelse af resultaterne af arbejdet i det tidligere ENQAVET-projekt, herunder især resultaterne fra de tematiske grupper og navnlig resultaterne fra den tematiske gruppe om udarbejdelse af retningslinjer for støtte af kvalitetssikring på erhvervsuddannelsesområdet og resultaterne fra gruppen om indikatorerne
- overførsel, udnyttelse af resultaterne fra tidligere projekter om gennemførelse af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring (CQAF) gennem peer review for kvalitetssikring på erhvervsuddannelsesområdet⁶⁹
- overførsel og udnyttelse af innovative og relevante materialer udarbejdet i forbindelse med Leonardo da Vinci-projekter på området for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne
- opdateringer af tidligere relevante og innovative projekter vedrørende gennemførelsen af CQAF i forbindelse med tilpasningen til den europæiske referenceramme for kvalitetssikring.

I alle tilfælde bør den nye projektkoordinator være i kontakt med det nuværende netværk for kvalitetssikring på erhvervsuddannelsesområdet og følge dets nyeste arbejde for at sikre sammenhængen med de aktioner, der foretages på europæisk plan.

3.3 Multilaterale projekter – Udvikling af innovation

Se de generelle oplysninger i indledningen til afsnit 3.2.

3.3.1 *Gennemførelse af ECVET for gennemskuelighed og anerkendelse af læringsresultater og kvalifikationer*

På dette område er det hensigten, at projekterne skal støtte udviklingen af nationale og sektorspecifikke kvalifikationer og/eller kvalifikationssystemer ved at indbefatte ECVET i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af ECVET-systemet⁷⁰. Projekterne bør også sigte mod afprøvning og anvendelse af ECVET i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af ECVET-systemet og omhandle **alle** nedenstående punkter:

- udformning og anvendelse af operationelle og overførbare metoder og retningslinjer til inddeling af kvalifikationer i læringsenheder, som tildeles ECVET-point baseret på de tekniske specifikationer i ECVET

⁶⁸ Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om fastlæggelse af en europæisk referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne (EUT C af 8.7.2009, s. 1): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0001:0010:DA:PDF>

⁶⁹ http://www.peer-review-education.net/index.php?class=Calimero_Webpage&id=14762

⁷⁰ Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om etablering af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET) (EUT C af 8.7.2009, s. 11): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0011:0018:DA:PDF>

- afprøvning af kvalifikationer baseret på læringsenheder – på sektorniveau eller på tværs af sektorer – med procedurer til vurdering, overførsel, validering og akkumulering af læringsresultater, der er erhvervet i formelle, uformelle og ikke-formelle sammenhænge
- udformning og afprøvning af kvalitetsstandarder for anvendelsen af ECVET på kvalifikationer nationalt, på sektorniveau og på tværs af sektorer med henblik på at udstede et ECVET-kvalitetsmærke for disse kvalifikationer.

Ud over ovenstående aktiviteter kan projekterne også omfatte følgende:

- udarbejdelse af erhvervsuddannelsesprogrammer med fleksible teknikker til validering, overførsel og anerkendelse af læringsresultater, ved hjælp af ECVET-principperne
- udvikling af metoder til at kombinere ECVET og ECTS og styrke deres kompatibilitet baseret på læringsresultater.

3.3.2 Forbedring af kvalitetssikringssystemer på erhvervsuddannelsesområdet

På dette område er det hensigten, at projekterne skal støtte brugen og udviklingen af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring⁷¹ for yderligere at forbedre og udvikle erhvervsuddannelsessystemerne og fremme kvalitetsbevidstheden og innovationen på alle planer. Projekterne bør bidrage til **ét** af følgende mål:

- at udvikle nationale metoder til forbedring af kvalitetssikringssystemer på nationalt plan og optimal udnyttelse af referencerammen, navnlig udarbejdelsen af retningslinjer og handlingsplaner for gennemførelsen
- at udvikle informationssøgning til indikatorerne i bilag 2 i henstillingen om den europæiske referenceramme for kvalitetssikring
- at udforme bæredygtige, operationelle og overførbare konkrete instrumenter baseret på den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelse
- at udarbejde konkrete vejledninger vedrørende referencerammen til aktørerne på erhvervsuddannelsesområdet, navnlig uddannelsesudbydere
- at udvikle og afprøve kvalitetssikringsprocesser i de erhvervmæssige grund- og videreuddannelser baseret på referencerammen.

3.3.3 Tilpasning af de erhvervmæssige færdigheder til arbejdsmarkedets behov – Nye kvalifikationer og job

Projekterne på dette område bør styrke forbindelserne til arbejdslivet med henblik på at gøre erhvervsuddannelserne mere lydhøre over for arbejdsmarkedets behov. Projekterne bør sigte mod at identificere og foregribe sektorbestemte behov for færdigheder og kompetencer og indarbejde dem i erhvervsuddannelsernes læseplaner. Dette omfatter også bedre integration af læring og arbejdsliv. På dette område skal der ydes støtte til gennemførelsen af dagsordenen for nye kvalifikationer og job⁷². Ansøgningerne bør vedrøre følgende:

- bedre inddragelse af forskellige aktører i arbejdet med at gøre erhvervsuddannelserne og kvalifikationssystemerne mere lydhøre over for arbejdsmarkedets behov samtidig med at der tages hensyn til systemiske ændringer, herunder overgangen til systemer baseret på læringsresultater og kompetencetilegnelse

⁷¹ Den europæiske referenceramme for kvalitetssikring er et referencesystem, der skal gøre det lettere for medlemsstaterne og de deltagende lande at udvikle, forbedre, overvåge og evaluere deres egne systemer og praksisser på grundlag af en række fælles principper og kriterier: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1134_en.htm.

⁷² Se fodnote 4.

- udvikling og afprøvning af fælles metoder og systemer til foregribelse af nye færdighedsbehov, også på sektorniveau, og med deltagelse af virksomheder/sectororganisationer/arbejdsmarkedets parter i erhvervsuddannelser
- integration af læring i arbejdslivet ved at fremme mere læringsfremmende miljøer på arbejdspladserne, læring på arbejdspladsen og lærlingeuddannelser som grundlag for udviklingen af erhvervsrelaterede færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedets behov.

3.4 Netværk

3.4.1 Samarbejde mellem erhvervsuddannelserne og arbejdslivet

Netværk på dette område bør omfatte aktører på erhvervsuddannelsesområdet (f.eks. skoler, institutioner, organisationer, repræsentative sammenslutninger) samt aktører i arbejdslivet (f.eks. sektorsammenslutninger, brancher, virksomheder, arbejdsmarkedsparter). Formålet med sådanne netværk er at udveksle oplysninger og erfaringer samt støtte udbredelsen og gennemførelsen af fælles tilgange, metoder og værktøjer knyttet til dagsorden for nye kvalifikationer og job⁷³. Dette kan f.eks. omfatte peer review, overvejelser om metoder og værktøjer eller om pædagogiske tilgange eller nedsættelse af sektorråd for kvalifikationer. Netværk i sektorer, som gennemgår strukturtilpasninger eller hurtig udvikling, foretrækkes især.

3.4.2 Udvikling af mobilitetsstrategier på erhvervsuddannelsesområdet

Netværkene vil støtte samarbejdet mellem regionale/lokale myndigheder og/eller kompetente organer og/eller erhvervslivet om **styrkelse af mobiliteten på erhvervsuddannelsesområdet**. De bør fokusere på identifikation, fremme og udbredelse af ideer, strategier og strukturer på området for læringsmobilitet – ikke kun i netværket, men også til eksterne interessenter. For at sikre synligheden og gennemslagskraften bør netværk omfatte en lang række af de relevante aktører og lande.

4. GRUNDTVIG – VOKSENUDDANNELSE

Politisk baggrund

Formålet med Grundtvigprogrammet er at imødegå den dobbelte uddannelsesmæssige udfordring med på den ene side et stort antal voksne, der har forladt skolen i utide (eller for mange indvandreres vedkommende aldrig har haft mulighed for at tage en skoleuddannelse), og på den anden side den stadig ældre befolkning. Voksenuddannelse hjælper med til at tage disse udfordringer op ved at give de to kategorier af personer mulighed for at forbedre og opdatere deres viden og kompetence.

Voksenuddannelse er et afgørende led i livslang læring. Det er dog begrænset, hvor mange voksne der deltager i uddannelse og erhvervsuddannelse, og de er også ulige fordelt. Jo lavere uddannelse de har, desto mindre er sandsynligheden for, at de deltager i en uddannelse. Medlemsstaterne er blevet enige om at hæve referenceværdien for voksnes deltagelse i

⁷³ Se fodnote 4.